

talte Bestemmelse i § 4 ikke kunde antage saadanne yngre Mennesker til at gjøre Tjeneste ombord. Jeg skal derfor meget anbefale Vedtagelsen af det af Justitsministeren stillede Endringsforslag til § 4.

Bindeshøll: § 2, andet Stykke, i det oprindelige Regjeringsforslag nævner blandt dem, der skulle være fritagne for Værnepligten, „Enhver, der i Folkekirken har modtaget den geistlige Ordination, samt alle af Staten anerkjendte Religionsfællesskabs Geistlige.“ Denne Paragraph er bleven forandret i Folkethinget. Jeg maa støtte den høitærede Ministers Endringsforslag angaaende dette Punkt, idet jeg mener, at det vilde være gavnligt, om Paragraphen førtes tilbage til dens oprindelige Skikkelse. — Ingen Biskop maa ordinere Nogen, som ikke foreviser Kaldsbrev fra Kongen og altsaa er ansat i Embede og har en bestemt Virksomhed i Statens Tjeneste. Denne hans Virksomhed formindskes nu ingenlunde derved, at Landet kommer i Krig; tværtimod, den forøges derved i høi Grad. Det er derfor ikke nogen utidig Skaansomhed, der bringer mig til at ønske, at den Geistlige, der er ordineret og i Embede, skal fritages for Værnepligt. En saadan Skaansomhed vilde være fæst. Jeg troer, at enhver dansk Mand, der har Hjertet paa rette Sted — og har han ikke det, stikker han sig i Grunden ligesaa lidt til at være Præst som til at være Soldat — vil, naar Landet kommer i Fare, og Krigen bryder ud, nok saa gjerne følge med og træde ind i de Kæmpendes Skare som sidde hjemme i Uvisshed, lede i svævende Uvisshed om, hvad der skeer, og see al den Uengstelse, Bedrøvelse og Sorg, der er rundt omkring En. Det er altsaa ikke derfor, at jeg ønsker de Geistlige fritagne for Værnepligt. Men i Krigens Tid skulle alle Kræfter anspændes, ikke blot deres, som ere i den stærkeste Virksomhed paa Landets Grændser og i det Fjerne, men ogsaa de indre usynlige Kræfter i Landet selv og omkring i hele Folket. Kommer der en Efterretning om en Træfning eller et Slag, hvori Tusinde Mand ere faldne eller saarede, tør jeg vel sige, at der er Flere end Titusinde omkring i Landet, der vilde blive meget føleligt saarede i deres Sjæle ved denne Efterretning, uden

at de muligt vide, om deres Nære ere levende eller døde, eller vide, om de ere saarede dødeligt eller let saarede, eller vide, hvad der overhovedet har tilbraget sig, eller uden at de ofte kunne faae det at vide uden ved længe at spørge derom. Under saadanne Omstændigheder vil der for den Geistlige, naar han ellers er Mand dertil og har Sind og Drift dertil, være nok at gjøre, og det geistlige Embedes Virksomhed forøges i en saadan Tid i høi Grad. Man veed jo, at Hæren, naar den drager i Krigen, forsyner sig rigeligt med Læger; men det er ogsaa nødvendigt at sørge for, at der allevegne i hele Landet er Folk, som kunne modtage og trøste, veilede og hushvæle de Lidende i Hjemmet. Jeg troer derfor, at der vel kan være Anledning til at tage under Overveielse, om det ikke skulde være rigtigst at føre § 2 og dens Indhold tilbage til den Form, hvori den oprindeligt blev forelagt Rigsdagen af Ministeren.

N. Masmussen: Jeg skal med et Par Ord begrunde, hvorfor jeg ikke kan stemme for den høitærede Justitsministers Endringsforslag til § 2. Jeg kan ikke forstaae, hvorfor Præsterne netop i dette Tilfælde og alene i dette Tilfælde skulle danne en Undtagelse fra Reglen. Den høitærværdige Taler her ved min Side (Bindeshøll) gjorde opmærksom paa, at der under Krigens Besværlighed var Meget for Præsterne at varetage hjemme. Ja, der er Meget i en saadan Tid at varetage for Enhver. Krigen er et Onde, ligesaa vel for Præsterne som for andre Mennesker, men ikke mere for Præsterne end for Andre, og hvis den høitærværdige Taler troer, at Embederne ikke skulde kunne besættes eller passes, fordi nogle enkelte Geistlige gik med i Krigen, tager han vistnok Feil. Der vil være tilstrækkelige Præster til at bestride dem blandt de Personer, som ikke have Helbred nok til at gaae med i Krigen, men som ligesuldt ville kunne blive ordinerede og være Embedsmænd. Ligesaa rigtig som det er, at enhver Mand bør have lige Rettigheder med Andre, ligesaa vist synes det mig, at han ogsaa bør have lige Byrder, og mærkværdigt skulde det dog være, om netop Præsterne, der udgjøre en Stand for sig selv, skulde danne en Und-